

DRUGA RADIONICA - OSIGURANJE DJELATNOSTI SUDIONIKA ZRAČNOG PROMETA

Mr.sc. Katarina Sunara
Zagreb, 04.05.2017.

SADRŽAJ PREZENTACIJE

- Pravni okvir ugovora o osiguranju zrakoplova
- Pojmovi vezani za osiguranje zrakoplova
- Osnovne značajke kasko osiguranja zrakoplova
- Uvjeti osiguranja
- Rizici i štete

PRAVNI OKVIR

Zakoni koji se primjenjuju na zrakoplove

- **Zakon o zračnom prometu ZZP**
 - propisuje uvjete koje zrakoplov mora udovoljavati da bi se mogao upotrebljavati u zračnom prometu;
- **Zakon o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu ZOSOZP**
 - uređuje obvezne odnose uslijed korištenja zrakoplova u zračnom prometu, stvarnopravne odnose (vlasništvo, zakup), pitanja osiguranja

PRAVNI OKVIR

Zakoni koji se primjenjuju na ugovor o osiguranju zrakoplova

- **Čl. 923. ZOO**

Isključena primjena na osiguranja u zračnom prometu

- **Novela ZOSOZP 2009.**

Glava V Ugovor osiguranju u zračnom prometu - brisana

- **Čl.118 ZOSOZP**

Definira objekte ugovora o osiguranju u zračnom prometu - brisan

PRAVNI OKVIR

ZOSOZP – odredbe o osiguranju

- Odgovarajuća primjena odredbi **Pomorskog zakonika**, osim posebnih odredbi o osiguranju brodova / **čl.126. ZOSOZP**
- Zastara potraživanja iz ugovora o osiguranju - **čl.127.toč.3 i toč.8. ZOSOZP**
- Određivanje mjerodavnog prava kod ugovora o osiguranju- **čl.179 ZOSOZP**

PRAVNI OKVIR

PZ – Ugovor o pomorskom osiguranju Glava IV

- Sklapanje ugovora o osiguranju
- Sadržaj ugovora o osiguranju
- Prava i obveze ugovornih strana
- Kategorije šteta
- Isključenja iz osiguranja
- Postupak likvidacije šteta

Dispozitivne / Kogentne odredbe

PRETPOSTAVKE ZA PRUŽANJE KASKO POKRIĆA

Pretpostavka za pokriće zrakoplova kasko osiguranjem:

1. upisan u registar civilnih zrakoplova
2. svjedodžba o plovidbenosti

Zrakoplov se mora upotrebljavati u skladu s vrstom, kategorijom i namjenom određenom u svjedodžbi o plovidbenosti.

POJMOVI VEZANI ZA OSIGURANJE ZRAKOPLOVA

ZRAKOPLOVI TEŽI OD ZRAKA

- Težina im je veća od težina istisnutog zraka
- Zrakoplovi s pokretnim krilima
- Zrakoplovi s nepokretnim krilima

ZRAKOPLOVI LAKŠI OD ZRAKA

- Težina im je manja od težine okolnog zraka kojeg istiskuju

POJMOVI VEZANI ZA OSIGURANJE ZRAKOPLOVA

ZRAKOPLOV

- Trup zračne letjelice naveden na polici osiguranja zajedno s motorima, standardiziranim instrumentima i opremom

ZRAČNE LETJELICE

- Avion, helikopter, jedrilica, športska letjelica itd.
- Generalna avijacija
- Laka/ Srednja / Teška avijacija

POJMOVI VEZANI ZA OSIGURANJE ZRAKOPLOVA

NEKOMERCIJALNI LETOVI svi letovi u civilnom zrakoplovstvu koji se koriste u nekomercijalne svrhe, a koji nisu linijski zračni i povremeni zračni promet uz naknadu ili iznajmljivanje.

Glavne kategorije nekomercijalnih letova su:

- letovi za obuku
- poslovni letovi,
- letovi za vlastite potrebe,
- letovi za skakanje s padobranom i letovi jedrilica,
- letovi policije,
- letovi inspekcije,
- letovi Vlade i vojske
- i drugi nekomercijalni letovi

PRIJAVA U OSIGURANJE / TEMELJI ZA ODREĐIVANJE PREMIJE OSIGURANJA

- Podaci o ugovaratelju / osiguraniku
- Podaci o zrakoplovu
 - Model/tip/vrsta zrakoplova
 - Godina proizvodnje
 - Registarska oznaka (privremena/stalna)
 - MTOM
 - Max. broj putnika
 - Namjena

PRIJAVA U OSIGURANJE – TEMELJI ZA ODREĐIVANJE PREMIJE OSIGURANJA

- Iznos osiguranja
- Period osiguranja
- Teritorijalno pokriće
- Podaci o pilotu (ukupni sati naleta)
- Podaci o štetama

IZNOS OSIGURANJA

Stvarna vrijednost osiguranog zrakoplova - tržišna vrijednost osiguranog zrakoplova na početku osiguranja

Ugovorena vrijednost - dogovorno utvrđena vrijednost zrakoplova od strane ugovornih stranaka

Zrakoplovi se u pravilu osiguravaju na ugovorenu vrijednost.

Dvostruka valutacija

Samo TLO pokriće?

TRAJANJE OSIGURANJA

- **Osiguranje na određeno vrijeme**
- **Osiguranje na određeno putovanje**

Mogućnost produljena pokrića nakon isteka uz doplatnu premiju

OBVEZE UGOVARATELJA OSIGURANJA ZA VRIJEME TRAJANJA OSIGURANJA

- Prijaviti sve okolnosti značajne za ocjenu rizika
- Pridržavati se svih važećih odredbi o zračnom prometu kao i naredbi nadležnih vlasti pri korištenju zrakoplova
- Posjedovati za osigurani zrakoplov sve propisane isprave te voditi knjige na način predviđen od strane nadležnih zrakoplovnih vlasti i na zahtjev osiguratelja dati ih na uvid
- Pažnjom dobrog gospodarstvenika voditi brigu o osiguranom objektu za vrijeme trajanja osiguranja

OBVEZE OSIGURATELJA ZA VRIJEME TRAJANJA OSIGURANJA

- Na osiguranikov zahtjev izdati policu osiguranja
- Isplatiti naknadu iz osiguranja u roku od mjesec dana od kada mu osiguranik dostavi odštetni zahtjev sa svim podacima i dokumentacijom kojim se utvrđuje pravo na naknadu i visinu štete

KASKO OSIGURANJE - PREDMET OSIGURANJA

- Pokriće gubitka ili štete na osiguranom zrakoplovu uslijed izvanrednog događaja
- Pokriće namijenjeno vlasnicima / operaterima zrakoplova / drugim osobama koje imaju financijski interes na zrakoplovu

KASKO OSIGURANJE ZRAKOPLOVA

DVA UOBIČAJNA KASKO POKRIĆA

ALL RISK BASIS GROUND AND FLIGHT

Pruža najširu zaštitu od svih rizika (osim isključenih) neovisno je li se za vrijeme štetnog događaja zrakoplov nalazio u letu ili ne

ALL RISK BASIS NOT IN MOTION

Pruža zaštitu od svih rizika (osim isključenih) za vrijeme dok se zrakoplov nalazi na zemlji i ne kreće se snagom vlastitih motora

UVJETI KASKO OSIGURANJA ZRAKOPLOVA DOMAĆEG TRŽIŠTA OSIGURANJA

- Kasko osiguranje zrakoplova pokriva gubitak ili štetu na osiguranom zrakoplovu uslijed **nekog izvanrednog događaja** za vrijeme leta, rulanja, stajanja na zemlji ili sidrenja
- Osiguranjem je pokriven i gubitak ili **šteta nastala uslijed nemarnosti** zapovjednika, pilota ili drugih članova posade

Rulanje / Sidrenje

UVJETI KASKO OSIGURANJA ZRAKOPLOVA DOMAĆEG TRŽIŠTA OSIGURANJA

UOBICAJNA ISKLJUČENJA

- Zrakoplovna natjecanja, akrobatski letovi, probni letovi
- Uporaba terena koji nisu odobreni od strane nadležnih vlasti
- Ukrcaj većeg broja putnika ili količine tereta
- Mehanički lom i zastoј na motoru
- Dotrajalost i istrošenost
- Gruba nemarnost osiguranika
- Kemijski i ratni rizici

POSEBNA POKRIĆA

- Osiguranje pojedinih letova
(protutipova / probnih letova / pojedinih preleta)
- Osiguranje zrakoplova na zemlji
- Osiguranje ratnog rizika, otmice i ostalih rizika

AVN 1C LONDON AIRCRAFT INSURANCE POLICY

- Model police koju koristi Lloyd's
- Koristi se za generalnu avijaciju, odnosno civilne i komercijalne operacije
- Polica se dijeli na tri sekcije:
 - I Gubitak ili oštećenje zrakoplova / Hull All Risk
 - II Odgovornost prema trećima
 - III Odgovornost prema putnicima

AVN 1C

- Pokriva gubitak ili štetu na osiguranom zrakoplovu od svih rizika, osim onih izričito isključenih
- Pokriće se pruža za štete nastale za vrijeme leta i na zemlji
- Uključuje i pokriće ingestije / Foreign Object Damage (F.O.D.), pod uvjetom da se šteta ili gubitak može pripisati jednom evidentiranom događaju

AVN 1C

PREDUVJETI POKRIĆA / FOD

- Momentalni prestanak uporabe motora nakon prvog slijetanja; ako je to neizvedivo, nakon povratka u bazu osiguranika, ili čim se to pokaže izvedivim, pod uvjetom pridržavanja zahtjeva proizvođača
- Gubitak ili šteta može se pripisati jednom evidentiranom događaju pod uvjetom da oprema za kontrolu može pružiti dokaz o datumu i vremenu nezgode.

AVN 1C

GLAVNA ISKLJUČENJA

- Mehanički lom / dotrajalost i habanje
- Rat, otmica
- Perils Exclusion Clause AVN 48B
- Nuclear Risks Exclusion Clause AVN 38B
- Predmeti odvojeni od zrakoplova i održavani kao rezervni dijelovi
- Financijski gubitci zbog stavljanja zrakoplova izvan uporabe

DODATNA POKRIĆA

- Ratni i srodni rizici (Hull War and Allied Perils)
- Pokriće dodatne opreme (Spares All Risk)

KASKO OSIGURANJE ZRAKOPLOVA - ŠTETE

- Najčešći uzroci šteta na zrakoplovu
 - Ljudski faktor / greške pilota
 - Mehaničke greške

KASKO OSIGURANJE ZRAKOPLOVA - ŠTETE

Pokrивene štete

- Potpuni gubitak /TLO/
- Djelomični gubitak i oštećenje (djelomične štete) P/H
- Troškovi spašavanja
- Troškovi prijenosa oštećenog zrakoplova do mjesta popravka
- Troškovi utvrđivanja i likvidacije štete

Potpuni gubitak:

- Stvarni potpuni gubitak / TLO / Actual Total Loss
- Izvedeni potpuni gubitak / CTL / Constructive Total Loss

POTPUNI I IZVEDENI GUBITAK ZRAKOPLOVA

Potpuni / Stvarni gubitak zrakoplova

1. Uništenje zrakoplova
2. Nestanak zrakoplova / Trajno oduzimanje

Kada Osiguranik ima pravo tražiti naknadu kao da je nastupio stvarni **potpuni gubitak (izvedeni potpuni gubitak)**?

1. Ako je potpuni gubitak osiguranog zrakoplova neizbježan;
2. Ako zbog osiguranog rizika ne može u neprekidnom trajanju od 12 mjeseci slobodno rabiti osigurani predmet i njime raspolagati
3. Ako troškovi spašavanja i/ ili troškovi popravka prelaze osiguranu svotu;
4. Ako se oštećeni zrakoplov ne može popraviti i uslijed čega je izgubio svoja svojstva.

POTPUNI I IZVEDENI GUBITAK ZRAKOPLOVA

Šteta se naknađuje u visini stvarne vrijednosti zrakoplova na početku osiguranja, odnosno u visini ugovorene vrijednosti

Puno osiguranje / Nadosiguranje / Podosiguranje

Franšiza

Ostatak vrijednosti

DJELOMIČNI GUBITAK I OŠTEČENJE ZRAKOPLOVA

- Oštećenja kod kojih nije nastao stvarni potpuni gubitak, niti je zrakoplov u toj mjeri oštećen da bi nastupile pretpostavke za izvedeni potpuni gubitak.
- Šteta se naknađuje u visini troškova nužnih za popravak i dovođenje zrakoplova u prvobitno stanje **bez odbitka novo za staro**, ali ne iznad osigurane svote.

SPAŠAVANJE ZRAKOPLOVA

Spašavanje - svaki čin ili činidba poduzeta radi pomoći osobama, zrakoplovu ili bilo kojoj drugoj imovini koja je u opasnosti.

Troškovi spašavanja - izvanredni troškovi osiguranika radi izbjegavanja šteta od neposredne opasnosti ili smanjenja već nastalih šteta. Naknađuju se iz osiguranja:

- ako su učinjeni razumno ili u suglasnosti s osigurateljem
- ako su podnijeti u svezi s rizikom pokrivenim osiguranjem

NAKNADA TROŠKOVA SPAŠAVANJA

Troškovi spašavanja naknađuju se:

- i kad pribrojeni drugim naknadama prelaze osiguranu svotu, ali maksimalno do iznosa jednakog osiguranoj svoti;
- bez obzira na koristan rezultat;
- i u slučajevima TLO.

Naknada troškova utvrđivanja i likvidacije štete

OBVEZE OSIGURANIKA U SLUČAJU ŠTETE

- Prijaviti zrakoplovnu nezgodu nadležnim vlastima,
- Podnijeti prijavu nadležnom policijskom vlastima ako se radi o provalnoj krađi, otimačini ili drugom kaznenom djelu;
- Izvijestiti osiguratelja čim sazna za štetu;
- Sačuvati osiguratelju regresna prava prema osobama odgovornim za štetu

OBAVIJEST O ŠTETI I DOKUMENTACIJA

Obavijest o šteti treba sadržavati:

- ✓ Identifikaciju zrakoplova
- ✓ Mjesto i vrijeme nastanka štete
- ✓ Popis oštećenja
- ✓ Opis nastanka štetnog događaja (uzrok štete)
- ✓ Približnu procjenu štete

Uobičajna dokumentacija

- ✓ Izvještaj vještaka
- ✓ Izvadak iz tehničkog dnevnika zrakoplova (log book)
- ✓ Izjava pilota, tehničkog osoblja
- ✓ Kontakt informacije radionice kojoj se dijelovi šalju na pregled
- ✓ Izvještaj preliminarne inspekcije
- ✓ Izvještaj detaljne inspekcije
- ✓ Računi popravka, računi kupnje novih dijelova
- ✓ Fotografije oštećenja

DOKUMENTACIJA

- Izvodi
- Izvještaji
- Foto dokumentacija
- Specifikacija radova sa računima
- Ostala dokumentacija zavisno od konkretnog slučaja na zahtjev osiguratelja

IZVODI

- Izvodi iz putne knjige i operativnog dnevnika zrakoplova
- Nalog za let
- Dozvola članova posade
- Potvrda o registraciji
- Svjedodžbu o plovidbenosti

IZVJEŠTAJI O ŠTETNOM DOGAĐAJU

- Izvještaji vještaka osiguratelja
- Izvještaji Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu

SADRŽAJ PRELIMARNOG IZVJEŠĆA VJEŠTAKA

- Opći podaci o nastaloj šteti
- Opći podaci o zrakoplovu
- Opis štetnog događaja
- Oštećenja na zrakoplovu
- Preliminarna procjena štete

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE VJEŠTAKA

- Identifikacijski podaci zrakoplova
- Opis nastanka štetnog događaja
- Uzrok nastanka štetnog događaja
- Opće stanje zrakoplova prije oštećivanja
- Opće stanje zrakoplova nakon oštećivanja
- Sustav sanacije zrakoplova
- Kalkulacija sanacije štete
- Napomena ili uputa osiguraniku
- Foto elaborat

IZVJEŠTAJ AGENCIJE ZA ISTRAŽIVANJE NESREĆA

Uredba 996/2010

„Jedini cilj istraga koje se odnose na sigurnost trebao bi biti sprječavanje nesreća i nezgoda u budućnosti, a ne utvrđivanje krivnje.”

SPECIFIKACIJA RADOVA SA RAČUNIMA

- Računi za učinjene popravke,
- Računi troškova premještanja zrakoplova ili njegovih dijelova radi izvršenja popravka
- Računi za troškove koji su učinjeni da bi se nadomjestile uništene ili izgubljene zalihe i oprema, te rezervni dijelovi koji su uporabljeni u vezi s popravkom
- Računi sitnih troškova.

Pitanja & Odgovori